

тисяч найманців, незаконних учасників гібридного конфлікту, які у разі затримання повинні бути засуджені та отримати строки ув'язнення й ніякої репатріації їм не світить одразу після закінчення конфлікту, тільки після відбування у в'язниці.

Інше питання торкається так званих ополченців ЛНР та ДНР. На перший погляд їх можна віднести до категорії ополчення, добровольчі загони, які входять і не входять до складу регулярних збройних сил, однак як бути положенням про знання та дотримання ними норм права війни. За існуючими даними кількість військових злочинів з військовополоненими, з місцевими жителями, проти майна є величезними. Тому в даній ситуації Україні необхідно збирати ці матеріали для подання в Гаазький трибунал, чим і займається Генеральна Прокуратура України та Міністерство Оборони України.

ПРИХОДЬКІНА Н. О. (ДВНЗ "Університет менеджменту освіти" НАПН України)

МЕДІАОСВІТА: "МОДА" ЧИ НЕОБХІДНІСТЬ

У ХХІ столітті без медіа не можливий соціокультурний розвиток нації практично у всіх галузях, включаючи, зрозуміло, і освіту. Починаючи з 60-х років ХХ століття в провідних країнах світу (Великобританія, США, Канада, Австралія, Франція тощо) у педагогічній науці сформувався специфічний напрям «медіаосвіта», покликаний допомогти школярам і студентам краще адаптуватися в світі медіакультури, освоїти мову засобів масової інформації, вміти аналізувати медіатексти тощо. Так в канадській провінції Онтаріо з 1987 року медіаосвіта стала обов'язковим предметом у 5000 середніх шкіл з 7 по 12 клас. Трохи пізніше медіаосвіта стала обов'язковою у всіх школах Канади. В Австралії медіаосвіта з 1990 року існує як обов'язковий предмет з 1 по 12 клас середньої школи (а до неї - навіть у дитячих садах). Медіаосвіта - обов'язковий предмет в сучасних школах Великобританії, де, наприклад, 25000 16-річних старшокласників і 8000 студентів університетів обрали курс медіаосвіти для складання підсумкових іспитів (2, с. 58). До речі, інтенсивному розвитку медіаосвіти в багатьох країнах сприяла експансія американських засобів масової комунікації та інформації: багато європейських медіапедагогів намагалися розвивати критичне мислення учнів, щоб допомогти їм протистояти впливу заокеанської масової культури.

Ще в 1989 р. Рада Європи, керуючись документами ЮНЕСКО, прийняла «Резолюцію з медіаосвіти і нових технологій», де говориться: «Медіаосвіта має готувати людей до життя в демократичному громадянському суспільстві. Людям потрібно дати розуміння структури, механізмів і змісту медіа. Зокрема, людям потрібно розвивати здібності незалежного критичного судження про зміст медіа ... Визнаючи вирішальну роль медіа як телевізійного, радіо, кінематографічної і культурного досвіду дітей, медіаосвіта має починатися якомога раніше і тривати всі шкільні роки в якості обов'язкового для вивчення предмету» (1).

Один з провідних теоретиків сучасної медіаосвіти, британський вчений і педагог Л. Мастерман обґрунтував сім причин актуальності медіаосвіти в сучасному світі (3, с. 57), зокрема:

1. Високий рівень споживання медіа та насиченості сучасних суспільств засобами масової інформації.
2. Ідеологічна важливість медіа та їх впливу на свідомість аудиторії.

3. Швидке зростання кількості медійної інформації, посилення механізмів управління нею та її поширення.
4. Інтенсивність проникнення медіа в основні демократичні процеси.
5. Підвищення значущості візуальної комунікації та інформації в усіх галузях.
6. Необхідність навчання школярів / студентів з орієнтацією на відповідність майбутнім вимогам.
7. Національні та міжнародні процеси приватизації інформації.

До цих причин сьогодні можна додати ще одну: «пожовтіння» засобів масової інформації та зниження загального рівня медійної продукції, тому існує потреба в освітніх технологіях в галузі мас-медіа.

Далеко не все, що транслюється в ЗМІ, правильно впливає на підростаюче покоління. Інформація, передана мас-медіа - продукт індустрії, спрямованої на маніпулювання свідомістю споживача медіатекстів з політичними, економічними або іншими цілями. Технології цієї галузі беруть все більш витончений, професійний характер: вивчаються об'єкти впливу, їх фізіологічні, психологічні особливості, розробляються ефективні методи і прийоми залучення й утримання аудиторії.

Громадські інститути все голосніше висловлюються з приводу незворотних наслідків впливу на психіку і духовний світ підростаючого покоління сцен насильства, що демонструються на екрані телевізора чи в Інтернеті, зняття табу з колись інтимних сторін людських відносин. Але питання читати або не читати, дивитися чи не дивитися лежить не в площині: пускати чи не пускати, показувати або заборонити. Йдеться про варіативність пропозицій і свободи вибору. І тут просто медіаграмотності замало, необхідно виробляти в аудиторії незалежність суджень стосовно медіатекстів, здатність мати, формулювати і транслювати власну точку зору, в цілому, підвищувати рівень медіакомпетентність.

Як відомо, найменш ефективний спосіб навчання - лекційний. Краще - самому спробувати передати зміст іншому. Якщо хоча б один раз початківець автор самостійно підготує сюжет для програми новин, або напише інформаційну замітку, він швидше за освоїть інструментарій журналістики, зрозуміє рівень її об'єктивності, виявить можливості і технології маніпулювання суспільною свідомістю. У процесі створення інформаційного продукту молода людина отримує відповіді на багато питань.

Один із лідерів медіаосвіти в США К. Тайнер (4, с. 186-187) пропонує наступні шляхи використання аудіовізуальних медіа в класі:

- 1) доступ і аналіз інформації (розвиток «критичного мислення»). Аналіз медіатекстів може носити інтердисциплінарний і інтерактивний характер;
- 2) участь у створенні навчальної медіапродукції (відеозйомки), що дозволяє заохотити спільний вибір теми, змісту, концепції для майбутнього медіатексту, шляхів практичної реалізації проекту. При цьому «експертами» і «учнями» можуть бути, як школярі, так і вчителі;
- 3) оцінка: вчителі і учні спільно встановлюють оціночні критерії. При цьому оцінюється як індивідуальна робота учнів, так і їх робота в групі інших учнів;
- 4) реструктивізація: вільні блоки уроків, вільні плани індивідуального та групового навчання.

Працюючи над матеріалами газет, текстами для теле- і радіопрограм, коментуючи статті професіоналів на сайтах ЗМІ, підлітки, молодь вчать виробляти самостійність мислення шляхом порівняння різних джерел інформації, фактів і думок, їм прищеплюється культура діалогу, здатність почути аргументи опонента. Будь-яка

освіта - це активний процес. Медіаосвіта - це активність в галузі медіа, робота свідомості і підсвідомості, аналіз і співвідношення себе і соціуму з глобальними проблемами медіатизованого середовища. Фактично медіаосвіта є формою громадянського виховання. Вона дозволяє молоді стати відповідальними громадянами, які розуміють, як і чим живе країна, рідне місто, решта світу.

Література

1. Council of Europe. (1989). Resolution on education and media and the new technologies. Paragraph 5. Strasbourg: Council of Europe.
2. Kube Y, R. (1998). Obstacles to the development of media education in the United States. Journal of communication (winter), 58-69.
3. Masterman L. (1985). Teaching the Media. London: Comedia Publishing Group, 341 p.
4. Tyner, K. (1998). Literacy in the digital world: teaching and learning in the age of information. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates. 291 P.

СОЛОВЙОВА В.В. (відділ освіти Покровської міської ради Донецької області)

ПОШУК ШЛЯХІВ НАДАННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ ВПО ЧЕРЕЗ СИСТЕМУ ПЕРЕНАПРАВЛЕННЯ

Травматичні події, пов'язані з війною прийшли в Україну раптово. Загальна атмосфера в містах та селах Донеччини залишається досить напруженою. За даними Міністерства освіти і науки, зараз в Україні налічується понад 100 тисяч дітей, які разом з родинами були вимушені виїхати з зони бойових дій в інші регіони України та пережили потужний стрес як через безпосереднє перебування під обстрілами, так і в процесі адаптації на новому місці.

Актуальна статистика свідчить, що нині кількість дітей переселенців, які навчаються в дошкільних навчальних закладах, становить 64 тис 289 осіб, а в загальноосвітніх навчальних закладах – 47 тис 455 осіб. Це одна велика група переміщених дітей, які пережили стрес, яким довелося втікати від війни, і адаптуватися в новому оточенні. Сьогодні в Донецькій області в «сірій зоні», поблизу лінії розмежування, знаходиться 107 навчальних закладів, в яких навчаються близько 9,5 тис дітей [4, 1 с.] Діяльність психологічної служби на сучасному етапі покликана максимально знизити ступінь напруги, який переживає сучасне суспільство. Звісно, напруга спричинена багатьма факторами. Це і загальний соціально – економічний, політичний фон, і не завжди високий рівень поінформованості громади щодо можливості отримання психологічних послуг.

Найбільшим попитом серед населення користується психологічна служба система освіти, яка, як правило, складається з керівника психологічної служби та практичних психологів шкіл та дитячих садків. Послуги психологів освіти є досить доступними та безкоштовними для дітей та батьків внутрішньо переміщених осіб. Звичайно, діти із зони АТО потребують підвищеної психолого – педагогічної уваги. Перед практичними психологами постали завдання адаптувати переміщених дітей, занурити їх у навчальний процес, допомогти налагодити нові зв'язки.

За своєю сутністю психологічна служба покликана забезпечити своєчасне і системне вивчення психофізичного розвитку вихованців та учнів, мотивів їх поведінки і